

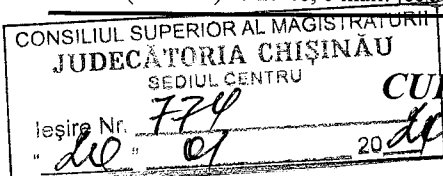
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Stefan cel Mare si Sfant, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27 27 40, e-mail: jcc@justice.md

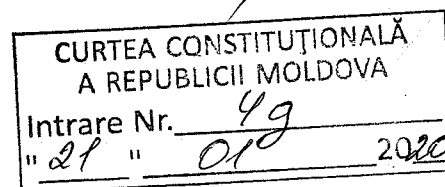

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28, MD-2004

Judecătoria Chișinău (sediul centru), vă expediază cauza civilă nr; 25-440/18 la cererea de chemare în judecată înaintată C.A. „Astera Grup” S.A. către S.C. „Ri-Cargo MD” S.R.L. și executorul judecătoresc Bodrug Augustin cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc și încasarea cheltuielilor de judecată, pentru, soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24, alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de Executare nr. 443-XV din 24.12.2004 în vigoare din 05.11.2010, corectitudinea și legalitatea lipsei unui termen în cadrul căruia executorul judecătoresc poate dispune încasarea dobânzii de întârziere, penalității și altor plăți în sensul corespunderii cu prevederile art. 26, art. 46 alin. (1), art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și cerințelor calității legii din prevederile legale menționate.

Anexă: dosar nr.25-440/18 Vol.-I pe 247 file; Vol.-II pe 79 file; dosar conexat nr. 25-516/18 pe 28 file.

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău (sediul centru)

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire **Aureliu** 2. Prenume **Scorțescu**

3. Funcția **Avocat**

6. Numele și prenumele reprezentantului* **Aureliu Scorțescu**

7. Ocupația reprezentantului **Avocat**

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12.

Prezenta sesizare are ca obiect examinarea și verificarea constituționalității art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) Codul de executare nr. 443- XV din 24.12.2004 în vigoare din 05.11.2010, corectitudinea și legalitatea lipsei unui termen în cadrul căruia executorul judecătoresc poate dispune încasarea dobânzii de întârziere, penalității și altor plăți în sensul corespunderii cu prevederile art. 26, art. 46 alin. (1), art.54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și cerințelor calității legii din prevederile legale menționate.

16

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

La data de 18.06.2018 de către CA "Asterra Grup" SA prin intermediul avocatului Aureliu Scorțescu a fost depusă cererea de contestare împotriva încheierii executorului judecătoresc Augustin Bodrug privind încasarea penalităților, dobânzilor, onorariului taxelor și spezelor procedurii de executare.

Circumstanțele procedurii de executare sunt următoarele:

La data de 18.05.2019 a fost adresată o cerere de SRL "Ri-Cargo MD" către CA "Asterra Grup" SA privind executarea benevolă a hotărîrii judecătorești.

La data de 29.05.2018, în termen de 12 zile din data recepționării scrisorii a fost executată plata conform hotărîrii menționate supra.

Tot la data de 18.05.2019 executarea benevolă a fost solicitată și de executorul judecătoresc Bodrug Augustin, fără a fi remisă o încheiere în acest sens, solicitarea fiind una verbală prin apel telefonic către CA "Asterra Grup" SA.

La data de 25.05.2018 CA "Asterra Grup" SA a remis un răspuns către executorul judecătoresc Bodrug Augustin, ultimul fiind înștiințat despre executarea hotărîrii conform prevederilor legale.

La data de 06.06.2018 administratorul CA "Asterra Grup" SA a primit o scrisoare recomandată prin intermediul Poșta Moldovei remisă de executorul judecătoresc Bodrug Augustin CA "Asterra Grup" SA în plicul poștal fiind încheierea privind modificarea sumei sechestrate.

La data de 07.06.2018 administratorul CA "Asterra Grup" SA a mai primit o scrisoare recomandată prin intermediul Poșta Moldovei remisă de executorul judecătoresc Bodrug Augustin CA "Asterra Grup" SA în plicul poștal fiind încheierea privind încasarea cheltuielilor de executare, de unde tot atunci administrația CA "Asterra Grup" SA a aflat despre existența a procedurii de executare.

La data de 11.06.2018 a fost încheiat un contract de asistență juridică între CA "Asterra Grup" SA și BAA "Lex Force" în persoana avocatului Aureliu Scorțescu.

La data de 12.06.2018 prin intermediul poștei electronice a fost remisă o cerere către executorul judecătoresc Bodrug Augustin privind eliberarea copiilor înscrisurilor din procedura de executare.

La data de 12.06.2018 au fost eliberate copiile procedurii de executare. Conform mențiunii din procedura de executare, aceasta avînd 56 de file la data de 12.06.2018.

Consider acțiunile executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu fiind ilegale și neîntemeiate din următoarele motive:

Cererea depusă de creditorul SRL "Ri-Cargo MD" privind executarea benevolă a fost depusă către CA "Asterra Grup" SA la data de 18.05.2018, în aceeași zi cînd executorul judecătoresc a emis încheierea privind executarea benevolă fără a face trimitere în această la art. 10 Cod de executare.

Abea la data de 23.05.2018 SRL "Ri-Cargo MD" transmite către CA "Asterra Grup" SA rechizitele bancare pentru transferul sumei solicitate, menționînd că din 01.01.2016 rechizitele au fost modificate. Pornind de la faptul că CA "Asterra Grup" SA nu cunoștea informația privind rechizitele SRL "Ri-Cargo MD", aceasta a solicitat

transmiterea lor pentru executarea obligației. Peste 5 zile după primirea rechizitelor a fost executată obligația integral.

În referința sa executorul judecătoresc Augustin Bodrug indică că a fost stabilit termenul de executare benevolă din 18.05.2018.

În încheierea sa din 31.05.2018, care este un act juridic de dispoziție, avînd putere executorie executorul judecătoresc Augustin Bodrug menționează că, "în urma măsurilor întreprinse datoria a fost încasată la data de 29.05.2018" adică măsurile întreprinse de executorul judecătoresc Augustin Bodrug. Din materialele procedurii de executare se vede că nu a avut loc nici o încasare, transferul fiind executat benevol de debitorul CA "Asterra Gulp" SA.

Din materialele dosarului nu se vede nici o măsură, care ar arăta aportul executorului judecătoresc la executarea documentului executoriu.

În încheierea sa din 04.06.2018, care este la fel un act juridic de dispoziție, la fel avînd putere executorie, executorul judecătoresc Augustin Bodrug menționează că, "prin scrisoarea nr.2 din 30.05.2018 a fost informat despre executarea integrală a documentului executoriu."

Conform art. 83 alin. (1) lit. a) Cod de executare procedura de executare încetează în cazul în care obligația a fost stinsă.

În așa mod, executorul judecătoresc Augustin Bodrug nu mai avea nici un temei legal pentru continuarea procedurii de executare pe motiv că, CA "Asterra Grup" SA la data de 29 sau cel tîrziu 30 mai 2018 nu mai avea de executat nici o obligație conform documentului executoriu, acestea fiind stinse integral.

Calcularea dobînzii de întîrziere pentru perioada 07.11.2017-29.05.2018 și a penalității pentru perioada 29.11.2018-29.05.2018

Acest calcul este incorect și ilegal din următoarele motive:

Document executoriu în acest caz este titlu executoriu. În titlu executoriu este menționat că hotărîrea judecătorească **a devenit definitivă la data de 14.02.2018**. Nu este indicat în nici o încheiere a executorului judecătoresc Augustin Bodrug din ce motiv acesta a decis să calculeze dobînda pentru o altă perioadă decît cea indicată în titlu executoriu.

Perioadele indicate de executorul judecătoresc Augustin Bodrug privind calcularea și încasarea dobînzii de întîrziere și a penalității nu pot fi considerate legale, pe motiv că acestea nu se încadrează în termenul de începere de executare stabilit prin titlu executoriu. Titlul executoriu nu a fost modificat, fiind în vigoare.

Argumentele invocate

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. g) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să calculeze "dobînzii, penalități, alte" sume rezultate din întîrzierea executării unei obligații ce decurge dintr-un document executoriu.

Conform prevederilor art. 24 alin. (1) Cod de executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze și să încaseze "dobînzile, penalitățile și alte" sume rezultate din întîrzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.619 din Codul civil. Cererea privind

calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, pînă la stingerea acesteia. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și pînă la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod de executare, pe durata suspendării procedurii de executare, suspendare dispusă la cererea debitorului din alte motive decît exercitarea, în privința fondului cauzei pe care a fost emis titlul executoriu, a căilor de atac suspensive de executare, se calculează penalități de întârziere.

Consider conținutul art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) din Cod de executare fiind neconstituționale din următoarele motive:

a) În cauzele privind încasarea datoriilor debitoriale încasarea penalităților este dispusă de Instanța de judecată, aceasta fiind o penalitate legală sau contractuală.

b) Conform prevederilor art. 965 alin. (2) Cod civil **dacă obligația este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobînda și penalitățile** ori să repare prejudiciul. În speță penalitatea și dobînda de întârziere a fost calculată și încastă după stingerea integrală a obligației.

c) Conform prevederilor art. 953 alin. (1) Cod civil în cazuri excepționale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, **instanța de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității disproporționat de mari.** În cazul examinării cererii privind încasarea dobînzii de întârziere și a penalității de către executorul judecătoresc, acesta dispune încasarea în mod arbitrar, fără a avea loc sedința de judecată și fără a solicita poziției sau argumentele debitorului pe marginea acestui subiect. Executorul judecătoresc de fapt din mărimea dobînzii de întârziere și a penalității încasează și onorariul său în mărime de 10% din suma dobînzii de întârziere și a penalităților dispuse spre încasare.

d) Instanța de judecată încasează penalitatea luînd în considerație situația materială sau alte circumstanțe care au o importanță pentru caz.

e) La examinarea cererii privind încasarea penalității de către executorul judecătoresc nu participă debitorul sau apărătorul său, iar executorul judecătoresc nu se conduce de Codul civil la examinarea cererii debitorului privind încasarea dobînzii de întârziere și penalității.

f) **Prevederile legale menționate acordă executorului judecătoresc un drept larg, nedeterminat și fără nici un fel de restricții privind începerea curgerii termenului de începere a calculării și încasării cît și temeiul legal de calculare a dobînzii de întârziere, penalității și altor plăți, care nu doar că nu sunt concret stabilite, acestea fiind unele abstracte, nedeterminate în ce condiții urmează a fi încasate, fiind calculate la alegerea și discreția executorului judecătoresc, dar nici nu sunt limitate în termenul de calculare și încasare.**

g) În pofida faptului că CA "Asterra Grup" SA, benevol a executat obligația, după executarea acesteia, fără a fi înștiințat despre o nouă cerere privind încasarea unei noi sume, aceasta urmează să achite dobînda de întârziere, penalitate, dar și alte

plăți, la caz acestea fiind un onorariu suplimentar pentru încasarea dobânzii de întârziere și penalităților al executorului judecătoresc.

h) În asemenea situație, prin încasarea dobânzii de întârziere, penalităților unui onorariu, nefiind executată nici o acțiune din partea executorului judecătoresc, debitorul este de fapt deposedat de proprietatea sa. Suma respectivă fiind încasată din proprietatea debitorului.

i) Conform prevederilor art. 372 alin. (3) CPC se pot cere dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărârii în primă instanță, se poate solicita o compensație legală. **Această prevedere legală însă nu este una obligatorie pentru Instanța de judecată.**

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.12.2017 s-a stabilit următoarele:

”49. Curtea reține că executarea unei hotărâri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar și constituie un drept consfințit cumulativ de articolele 20 și 120 din Legea Supremă. Un act executoriu neexecutat sau, altfel zis, o justiție formală nu poate să asigure atingerea scopului de bază – protejarea drepturilor și libertăților omului, proclamate de actele normative naționale și internaționale.

50. În jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că executarea unei sentințe sau a unei hotărâri a oricărei instanțe trebuie considerată ca făcând parte integrantă din „proces”, în sensul art.6 din Convenție. Dreptul la un tribunal ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul unei părți (*cauza Immobiliare Saffi v. Italia*, hotărârea din 28 iulie 1999, §63).

51. Curtea reține că obligația executării unei hotărâri judecătorești aparține debitorului. În lumina principiului bunei-credințe, debitorul trebuie să aibă o conduită conformă cu cele stabilite printr-o hotărâre judecătorească sau printr-un alt titlu executoriu și să execute de bunăvoie obligațiile care îi revin.

52. În situația în care acesta nu îndeplinește benevol această obligație, intervine executarea silită, prin intermediul executorului judecătoresc.

53. Curtea menționează că, potrivit articolului 10 alin.(1) din Codul de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, **dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile.**

54. Astfel, în contextul celor menționate mai sus, Curtea constată că începerea executării silite este condiționată, pe de o parte, de pasivitatea debitorului care nu își execută de bunăvoie obligația din titlul executoriu, iar pe de altă parte, de prezentarea documentului executoriu către executorul judecătoresc.”

57. De altfel, în Hotărârea nr.7 din 5 aprilie 2011, Curtea Constituțională a statuat că măsura executării silite trebuie să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu și după întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel încât executarea silită să fie o ultimă soluție de natură a influența conduita debitorilor.

58. Totodată, în Hotărârea nr.1 din 15 ianuarie 2013, Curtea a reținut de principiu că:

„75. [...] acordarea posibilității debitorului de a executa benevol documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită a bunurilor acestuia reprezintă o formalitate necesară, stabilită în interesul debitorului, pentru a-i acorda un răgaz în vederea îndeplinirii obligației care i se incumbă.”

59. Așadar, Curtea subliniază faptul că executarea benevolă nu trebuie să comporte un aspect iluzoriu.

60. Curtea reține că acordarea debitorului a posibilității de a executa benevol documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită are ca scop facilitarea executării cu bună-credință și în condiții mai favorabile a creanțelor de către debitori și, totodată, prevenirea unor eventuale abuzuri din partea creditorilor de rea credință care evită înștiințarea debitorului despre existența unei hotărâri judecătorești definitive, atunci când acesta din urmă din varii motive nu este în cunoștință de cauză.

61. În acest sens, Recomandarea CoE nr.(2003) 17 privind executarea hotărârilor judecătorești stabilește că „în timpul procedurii de executare, trebuie găsit un echilibru adecvat între interesele creditorilor și cele ale debitorilor, având în vedere prevederile art.6 și 8 ale Convenției Europene.”

62. Curtea notează că oferirea debitorului a posibilității de a executa benevol hotărârea judecătorească nu este de natură să contravină principiului liberului acces la justiție și nici să încalce dreptul la un proces echitabil.

63. Concomitent, Curtea notează că, în cazul în care debitorul nu execută benevol documentul executoriu, poate fi declanșată procedura individuală de executare silită. În acest sens, creditorul depune o cerere la executorul judecătoresc pentru declanșarea executării silite.

64. În speță, Curtea observă că, prin transmiterea **din oficiu** de către instanța de judecată a titlului executoriu, debitorul este **lipsit de posibilitatea de a executa benevol** hotărârea judecătorească, până la începerea executării silite, contrar prevederilor articolului 10 din Codul de executare. Această împrejurare conduce la suportarea automată a cheltuielilor de executare, încasate de executorul judecătoresc în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu.

65. Prin urmare, transmiterea automată a titlului executoriu spre executare silită antrenează plăți suplimentare, care nu ar fi achitate în cazul existenței posibilității executării benevole. Astfel, această situație constituie o sarcină excesivă, care afectează patrimoniul debitorului, fapt care aduce atingere dreptului său de proprietate, garantat de articolul 46 alin.(1) din Constituție.”

Respectarea standardului calității legii

Textul din prevederile art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) din Cod de executare privind dreptul executorului judecătoresc de a încasa dobânda de întârziere, penalitatea și alte plăți este formulat de o manieră imprecisă și neclară și le conferă executorilor judecătorești care le aplică o marjă largă de discreție. Prin urmare, textul menționat nu îndeplinește standardul calității legii.

Prin Hotărârii Curții Europene pentru Drepturile Omului din 13.07.2010 Ahmed vs.Romania ca stabilit următoarele:

"52. Deoarece cuvântul "lege" desemnează legea națională, trimiterea la aceasta se referă, după exemplul tuturor prevederilor Convenției, nu numai la existența unei baze în dreptul intern, ci are legătură și cu calitatea legii: el impune accesibilitatea și previzibilitatea acesteia, precum și o anumită protecție împotriva încălcărilor arbitrare de către puterea publică ale drepturilor garantate prin Convenție."

Prin Hotărârii Curții Europene pentru Drepturile Omului din 27.02.2007 Biserica Adevărat Ortodoxă vs. Moldova ca stabilit următoarele:

"33. Curtea reamintește jurisprudența sa constantă, conform căreia expresia "prevăzută de lege" din articolele 8-11 ale Convenției nu numai că cere ca măsura incriminată să aibă o bază în dreptul intern, dar vizează, de asemenea, și calitatea legii în cauză, care trebuie să fie suficient de accesibilă și previzibilă în ceea ce privește efectele ei, adică să fie enunțată cu destulă precizie, astfel încât să permită persoanei - în caz de necesitate, cu o consultare adecvată - să-și determine conduita sa (a se vedea *Larissis and Others v. Greece*, hotărâre din 24 februarie 1998, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-I, p.378, §40 și *Metropolitan Church of Bessarabia*, citată mai sus, §109).

Pentru a răspunde acestor exigențe, dreptul intern trebuie să ofere o anumită protecție împotriva ingerințelor arbitrare ale autorităților publice în drepturile garantate de Convenție. Atunci când este vorba de chestiuni care aduc atingere drepturilor fundamentale, ar fi fost contrar principiului preeminenței dreptului, acesta fiind unul din principiile fundamentale ale unei societăți democratice consacrat de Convenție, dacă marja de discreție prevăzută de lege ar oferi executivului împuterniciri largi. Legea trebuie să definească cu suficientă precizie scopul oricărei marje de discreție și modalitățile de exercitare a acesteia (a se vedea *Hasan and Chaush v. Bulgaria* [GC], nr.30985/96, §84, ECHR 2000-XI)."

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 22.05.2018 s-a stabilit următoarele:

"51. Curtea conchide că textul „practicate pentru aceleași moduri de transport” de la pct.8 alineatul al treilea din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.600 din 14 mai 2002, este formulat de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă largă de discreție. Prin urmare, textul menționat nu îndeplinește standardul calității legii."

Sursa constituțională privind cerința exercitării drepturilor sale, inclusiv și dreptul persoanei de a executa binevol o hotărâre judecătorească, implică aplicabilitatea prioritara a acestor dispoziții în cazul când legislația sau actele normative interne contravin acestora.

Persoana execută hotărârea judecătorească binevol, însă ulterior este obligată să achite și alte plăți, nejustificate, dar impuse prin lege.

Prevederi relevante din Constituția Republicii:

Articolul 1 alin. (3) "Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate. "

Articolul 26 alin. (1) "Dreptul la apărare este garantat. "

Articolul 26 alin. (2) "Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin

mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.”

Articolul 26 alin. (3) ”În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

Articolul 46 alin. (1) ”Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.”

Articolul 46 alin. (2) ”Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.”

Articolul 54 alin. (1) ”În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.”

În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

Sursa constituțională privind cerința exercitării drepturilor sale, inclusiv și dreptul persoanei de a executa binevoi o hotărîre judecătorească, implică aplicabilitatea prioritara a acestor dispoziții în cazul cînd legislația sau actele normative interne contravin acestora.

Prevederi relevante din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului

Articolul 6 alin. 1 ”Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci cînd, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.”

Articolul 1 protocolul 1 ”Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.”

Conform art. 11 lit. h) Codul de executare încheierea executorului judecătoresc este document executoriu și are puterea hotărîrii judecătorești

Consider conținutul art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și alin. (4) din art. 84 Cod de executare reprezintă o restricție pecuniară în privința unei persoane, care a executat benevol documentul executoriu, iar dreptul executorului judecătoresc de a încasa dobînze de întîrziere, penalități și alte plăți în mod arbitrar, fără a fi determinat clar cuantumul, termenul, perioada și condițiile încasării acestora reprezintă o încălcare a drepturilor fundamentale garantate de Convențiile internaționale și Constituția Republicii Moldova.

Persoana execută hotărîrea judecătorească benevol, însă ulterior este obligată să achite și alte plăți, nejustificate, dar impuse prin lege cu titlu de dobînze de întîrziere, penalități, alte plăți, dar și de onorariul executorului judecătoresc, care fără a întreprinde vre-o acțiune procedurală mai primește un onorariul suplimentar.

Aceasta este o restrângere pecuniară, persoana fiind obligată să mai execute o obligație pecuniară suplimentară, care contravine prevederilor legale și drepturilor fundamentale (dreptul la apărare și dreptul de proprietate) garantate art. 6 alin. (1) și Protocolul 1 art. a CEDO, art. art. 26, 46 din Constituția RM.

Această restricție trebuie să fie necesară într-o societate democratică, exigența fiind respectată atunci când există proporționalitate în măsura aplicată și scopul urmărit, adică interesul public protejat fiind necesar de determinat prevalarea interesului public protejat și dreptul persoanei de a executa binevoi o hotărâre judecătorească fără intermediul executorului judecătoresc și fără necesitatea de a plăti dobânzi de întârziere, penalități, alte plăți, dar și de onorariul acestuia în cazul executării benevole.

Condiția menționată consider că nu se încadrează în "triplu test", care este obligatorie pentru aplicarea oricărei ingerințe ("formalitate", "condiție", "restricție, în cazul dat sancționare financiară"). Dacă aceste trei condiții sunt întrunite, ingerința statului va fi considerată legitimă, și obligația de a proba îi revine statului. Dacă însă statul nu prezintă probe privind respectarea uneia din cele trei condiții, se constată că ingerința dată este nejustificată și, respectiv dreptul și libertatea persoanei de ași exercita acest drept a fost violat.

În speța expusă, consider că este îngrădirea dreptului persoanei de a executa binevoi o hotărâre judecătorească, deoarece prevederile legale solicitate a fi declarate neconstituționale, practica pe aceste categorii de cazuri arată că **astfel de executare este interpretată ca o executare silită**, în consecință fiind încălcat dreptul de proprietate.

Nu este stabilit un termen în cadrul căruia executorul judecătoresc este în drept să încaseze dobânda de întârziere și penalități în așa mod, nu satisface exigențele prevăzute de Constituția RM și CEDO pe motiv, că nu urmărește nici un scop legitim și nu este necesară într-o societate democratică. Această prevedere acordă executorilor judecătorești în cadrul executării categoriilor date de proceduri dreptul să calculeze și să încaseze dobânda de întârziere și penalități, să primească onorarii fără a avea nici un fel de activitate, aceste acțiuni fiind deja în afara procedurii de executare.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE
CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR
AFIRMAȚII

14.

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. g) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să calculeze "dobânzi, penalități, alte" sume rezultate din întârzierea executării unei obligații ce decurge dintr-un document executoriu.

Conform prevederilor art. 24 alin. (1) Cod de executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze și să încaseze "dobânzile, penalitățile și alte" sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.619 din Codul civil. Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, pînă la stingerea acesteia. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și pînă la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod de executare, pe durata suspendării procedurii de executare, suspendare dispusă la cererea debitorului din alte motive decît exercitarea, în privința fondului cauzei pe care a fost emis titlul executoriu, a căilor de atac suspensive de executare, se calculează penalități de întârziere.

Consider conținutul art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) din Cod de executare fiind neconstituționale din următoarele motive:

a) În cauzele privind încasarea datoriilor debitoriale încasarea penalităților este dispusă de Instanța de judecată, aceasta fiind o penalitate legală sau contractuală.

b) Conform prevederilor art. 965 alin. (2) Cod civil **dacă obligația este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobînda și penalitățile** ori să repare prejudiciul. În speță penalitatea și dobînda de întârziere a fost calculată și încastă după stingerea integrală a obligației.

c) Conform prevederilor art. 953 alin. (1) Cod civil în cazuri excepționale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, **instanța de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității disproporționat de mari.** În cazul examinării cererii privind încasarea dobînzii de întârziere și a penalității de către executorul judecătoresc, acesta dispune încasarea în mod arbitrar, fără a avea loc sedința de judecată și fără a solicita poziției sau argumentele debitorului pe marginea acestui subiect. Executorul judecătoresc de fapt din mărimea dobînzii de întârziere și a penalității încasează și onorariul său în mărime de 10% din suma bobînzii de întârziere și a penalităților dispuse spre încasare.

d) Instanța de judecată încasează penalitatea luînd în considerație situația materială sau alte circumstanțe care au o importanță pentru caz.

e) La examinarea cererii privind încasarea penalității de către executorul judecătoresc nu participă debitorul sau apărătorul său, iar executorul judecătoresc nu se conduce de Codul civil la examinarea cererii debitorului privind încasarea dobînzii de întârziere și penalității.

f) Prevederile legale menționate acordă executorului judecătoresc un drept larg, nedeterminat și fără nici un fel de restricții privind începerea curgerii termenului de începere a calculării și încasării cât și temeiul legal de calculare a dobânzii de întârziere, penalității și altor plăți, care nu doar că nu sunt concret stabilite, acestea fiind unele abstracte, nedeterminate în ce condiții urmează a fi încasate, fiind calculate la alegerea și discreția executorului judecătoresc, dar nici nu sunt limitate în termenul de calculare și încasare.

g) În pofida faptului că CA "Asterra Grup" SA, benevol a executat obligația, după executarea acesteia, fără a fi înștiințat despre o nouă cerere privind încasarea unei noi sume, aceasta urmează să achite dobânda de întârziere, penalitate, dar și alte plăți, la caz acestea fiind un onorariu suplimentar pentru încasarea dobânzii de întârziere și penalităților al executorului judecătoresc.

h) În asemenea situație, prin încasarea dobânzii de întârziere, penalităților unui onorariu, nefiind executată nici o acțiune din partea executorului judecătoresc, debitorul este de fapt deposedat de proprietatea sa. Suma respectivă fiind încasată din proprietatea debitorului.

i) Conform prevederilor art. 372 alin. (3) CPC se pot cere dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărârii în primă instanță, se poate solicita o compensație legală. **Această prevedere legală însă nu este una obligatorie pentru Instanța de judecată.**

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.12.2017 s-a stabilit următoarele:

"49. Curtea reține că executarea unei hotărâri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar și constituie un drept consfințit cumulativ de articolele 20 și 120 din Legea Supremă. Un act executoriu neexecutat sau, altfel zis, o justiție formală nu poate să asigure atingerea scopului de bază – protejarea drepturilor și libertăților omului, proclamate de actele normative naționale și internaționale.

50. În jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că executarea unei sentințe sau a unei hotărâri a oricărei instanțe trebuie considerată ca făcând parte integrantă din „proces”, în sensul art.6 din Convenție. Dreptul la un tribunal ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul unei părți (*cauza Immobiliare Saffi v. Italia*, hotărârea din 28 iulie 1999, §63).

51. Curtea reține că obligația executării unei hotărâri judecătorești aparține debitorului. În lumina principiului bunei-credințe, debitorul trebuie să aibă o conduită conformă cu cele stabilite printr-o hotărâre judecătorească sau printr-un alt titlu executoriu și să execute de bunăvoie obligațiile care îi revin.

52. În situația în care acesta nu îndeplinește benevol această obligație, intervine executarea silită, prin intermediul executorului judecătoresc.

53. Curtea menționează că, potrivit articolului 10 alin.(1) din Codul de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, **dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile.**

54. Astfel, în contextul celor menționate mai sus, Curtea constată că începerea

26

executării silite este condiționată, pe de o parte, de pasivitatea debitorului care nu își execută de bunăvoie obligația din titlul executoriu, iar pe de altă parte, de prezentarea documentului executoriu către executorul judecătoresc.”

57. De altfel, în Hotărârea nr.7 din 5 aprilie 2011, Curtea Constituțională a statuat că măsura executării silite trebuie să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu și după întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel încât executarea silită să fie o ultimă soluție de natură a influența conduita debitorilor.

58. Totodată, în Hotărârea nr.1 din 15 ianuarie 2013, Curtea a reținut de principiu că:

„75. [...] acordarea posibilității debitorului de a executa benevol documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită a bunurilor acestuia reprezintă o formalitate necesară, stabilită în interesul debitorului, pentru a-i acorda un răgaz în vederea îndeplinirii obligației care i se incumbă.”

59. Așadar, Curtea subliniază faptul că executarea benevolă nu trebuie să comporte un aspect iluzoriu.

60. Curtea reține că acordarea debitorului a posibilității de a executa benevol documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită are ca scop facilitarea executării cu bună-credință și în condiții mai favorabile a creanțelor de către debitori și, totodată, prevenirea unor eventuale abuzuri din partea creditorilor de rea credință care evită înștiințarea debitorului despre existența unei hotărâri judecătorești definitive, atunci când acesta din urmă din varii motive nu este în cunoștință de cauză.

61. În acest sens, Recomandarea CoE nr.(2003) 17 privind executarea hotărârilor judecătorești stabilește că „în timpul procedurii de executare, trebuie găsit un echilibru adecvat între interesele creditorilor și cele ale debitorilor, având în vedere prevederile art.6 și 8 ale Convenției Europene.”

62. Curtea notează că oferirea debitorului a posibilității de a executa benevol hotărârea judecătorească nu este de natură să contravină principiului liberului acces la justiție și nici să încalce dreptul la un proces echitabil.

63. Concomitent, Curtea notează că, în cazul în care debitorul nu execută benevol documentul executoriu, poate fi declanșată procedura individuală de executare silită. În acest sens, creditorul depune o cerere la executorul judecătoresc pentru declanșarea executării silite.

64. În speță, Curtea observă că, prin transmiterea **din oficiu** de către instanța de judecată a titlului executoriu, debitorul este **lipsit de posibilitatea de a executa benevol** hotărârea judecătorească, până la începerea executării silite, contrar prevederilor articolului 10 din Codul de executare. Această împrejurare conduce la suportarea automată a cheltuielilor de executare, încasate de executorul judecătoresc în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu.

65. Prin urmare, transmiterea automată a titlului executoriu spre executare silită antrenează plăți suplimentare, care nu ar fi achitate în cazul existenței posibilității executării benevole. Astfel, această situație constituie o sarcină excesivă, care afectează patrimoniul debitorului, fapt care aduce atingere dreptului său de proprietate, garantat de articolul 46 alin.(1) din Constituție.”

Respectarea standardului calității legii

Textul din prevederile art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) din Cod de executare privind dreptul executorului judecătoresc de a încasa dobânda de întârziere, penalitatea și alte plăți este formulat de o manieră imprecisă și neclară și le conferă executorilor judecătorești care le aplică o marjă largă de discreție. Prin urmare, textul menționat nu îndeplinește standardul calității legii.

Prin Hotărârii Curții Europene pentru Drepturile Omului din 13.07.2010 Ahmed vs. Romania ca stabilit următoarele:

”52. Deoarece cuvântul “lege” desemnează legea națională, trimiterea la aceasta se referă, după exemplul tuturor prevederilor Convenției, nu numai la existența unei baze în dreptul intern, ci are legătură și cu calitatea legii: el impune accesibilitatea și previzibilitatea acesteia, precum și o anumită protecție împotriva încălcărilor arbitrare de către puterea publică ale drepturilor garantate prin Convenție.”

Prin Hotărârii Curții Europene pentru Drepturile Omului din 27.02.2007 Biserica Adevărat Ortodoxă vs. Moldova ca stabilit următoarele:

”33. Curtea reamintește jurisprudența sa constantă, conform căreia expresia “prevăzută de lege” din articolele 8-11 ale Convenției nu numai că cere ca măsura incriminată să aibă o bază în dreptul intern, dar vizează, de asemenea, și calitatea legii în cauză, care trebuie să fie suficient de accesibilă și previzibilă în ceea ce privește efectele ei, adică să fie enunțată cu destulă precizie, astfel încât să permită persoanei - în caz de necesitate, cu o consultare adecvată - să-și determine conduita sa (a se vedea *Larissis and Others v. Greece*, hotărâre din 24 februarie 1998, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-I, p.378, §40 și *Metropolitan Church of Bessarabia*, citată mai sus, §109).

Pentru a răspunde acestor exigențe, dreptul intern trebuie să ofere o anumită protecție împotriva ingerințelor arbitrare ale autorităților publice în drepturile garantate de Convenție. Atunci când este vorba de chestiuni care aduc atingere drepturilor fundamentale, ar fi fost contrar principiului preeminenței dreptului, acesta fiind unul din principiile fundamentale ale unei societăți democratice consacrat de Convenție, dacă marja de discreție prevăzută de lege ar oferi executivului împuterniciri largi. Legea trebuie să definească cu suficientă precizie scopul oricărei marje de discreție și modalitățile de exercitare a acesteia (a se vedea *Hasan and Chaush v. Bulgaria* [GC], nr.30985/96, §84, ECHR 2000-XI).”

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 22.05.2018 s-a stabilit următoarele:

”51. Curtea conchide că textul „practicate pentru aceleași moduri de transport” de la pct.8 alineatul al treilea din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.600 din 14 mai 2002, este formulat de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă largă de discreție. Prin urmare, textul menționat nu îndeplinește standardul calității legii.”

Sursa constituțională privind cerința exercitării drepturilor sale, inclusiv și dreptul persoanei de a executa binevol o hotărâre judecătorească, implică aplicabilitatea prioritară a acestor dispoziții în cazul când legislația sau actele normative interne contravin acestora.

Persoana execută hotărârea judecătorească binevol, însă ulterior este obligată să achite și alte plăți, nejustificate, dar impuse prin lege.

Prevederi relevante din Constituția Republicii:

Articolul 1 alin. (3) "Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate."

Articolul 26 alin. (1) "Dreptul la apărare este garantat."

Articolul 26 alin. (2) "Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale."

Articolul 26 alin. (3) "În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu."

Articolul 46 alin. (1) "Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate."

Articolul 46 alin. (2) "Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire."

Articolul 54 alin. (1) "În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului."

În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

Sursa constituțională privind cerința exercitării drepturilor sale, inclusiv și dreptul persoanei de a executa binevoi o hotărîre judecătorească, implică aplicabilitatea prioritara a acestor dispoziții în cazul cînd legislația sau actele normative interne contravin acestora.

Prevederi relevante din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului

Articolul 6 alin. 1 "Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci cînd, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției."

Articolul 1 protocolul 1 "Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional."

Conform art. 11 lit. h) Codul de executare încheierea executorului judecătoresc este document executoriu și are puterea hotărîrii judecătorești

Consider conținutul art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și alin. (4) din art. 84 Cod de executare reprezintă o restricție pecuniară în privința unei persoane, care a executat benevol documentul executoriu, iar dreptul executorului judecătoresc de a

încasa dobânzi de întârziere, penalități și alte plăți în mod arbitrar, fără a fi determinat clar cuantumul, termenul, perioada și condițiile încasării acestora reprezintă o încălcare a drepturilor fundamentale garantate de Convențiile internaționale și Constituția Republicii Moldova.

Persoana execută hotărîrea judecătorească benevol, însă ulterior este obligată să achite și alte plăți, nejustificate, dar impuse prin lege cu titlu de dobânzi de întârziere, penalități, alte plăți, dar și de onorariul executorului judecătoresc, care fără a întreprinde vre-o acțiune procedurală mai primește un onorariul suplimentar.

Aceasta este o restrîngere pecuniară, persoana fiind obligată să mai execute o obligație pecuniară suplimentară, care contravine prevederilor legale și drepturilor fundamentale (dreptul la apărare și dreptul de proprietate) garantate art. 6 alin. (1) și Protocolul 1 art. a CEDO, art. art. 26, 46 din Constituția RM.

Această restricție trebuie să fie necesară într-o societate democratică, exigența fiind respectată atunci cînd există proporționalitate în măsura aplicată și scopul urmărit, adică interesul public protejat fiind necesar de determinat prevalarea interesului public protejat și dreptul persoanei de a executa binevoi o hotărîre judecătorească fără intermediul executorului judecătoresc și fără necesitatea de a plăti dobânzi de întârziere, penalități, alte plăți, dar și de onorariul acestuia în cazul executării benevole.

Condiția menționată consider că nu se încadrează în "triplu test", care este obligatorie pentru aplicarea oricărei ingerințe ("formalitate", "condiție", "restricție, în cazul dat sancționare financiară"). Dacă aceste trei condiții sunt întrunite, ingerința statului va fi considerată legitimă, și obligația de a proba îi revine statului. Dacă însă statul nu prezintă probe privind respectarea uneia din cele trei condiții, se constată că ingerința dată este nejustificată și, respectiv dreptul și libertatea persoanei de ași exercita acest drept a fost violat.

În speța expusă, consider că este îngrădirea dreptului persoanei de a executa binevoi o hotărîre judecătorească, deoarece prevederile legale solicitate a fi declarate neconstituționale, practica pe aceste categorii de cazuri arată că **astfel de executare este interpretată ca o executare silită**, în consecință fiind încălcat dreptul de proprietate.

Nu este stabilit un termen în cadrul căruia executorul judecătoresc este în drept să încaseze dobînda de întârziere și penalități în așa mod, nu satisface exigențele prevăzute de Constituția RM și CEDO pe motiv, că nu urmărește nici un scop legitim și nu este necesară într-o societate democratică. Această prevedere acordă executorilor judecătorești în cadrul executării categoriilor date de proceduri dreptul să calculeze și să încaseze dobînda de întârziere și penalități, să primescă onorarii fără a avea nici un fel de activitate, aceste acțiuni fiind deja în afara procedurii de executare.

Respectarea condițiilor art. 12¹ CPC

1. Obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.
2. Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul.
3. Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.
4. Nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

In această situație, consider că Curtea Constituțională urmează să se expună pe marginea constituționalității:

1. Constituționalitatea prevederilor art. 22 alin. (1) lit. g) Cod de executare.
2. Constituționalitatea articolul 24 alin. (1) Cod de executare și modul aplicării acestor prevederi.
3. Constituționalitatea articolul 84 alin. (4) Cod de executare și modul aplicării acestor prevederi.
4. Este în drept executorul judecătoresc să dispună încasarea dobânzi de întârziere, penalității, altor plăți, dar și onorariului executorului judecătoresc după executarea obligației prin prisma art. 83 alin. (1) Cod de executare.
5. Sunt sau nu respectate standardele calității legii în textele din art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de executare.

În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

În situația dată nici un debitor din Republica Moldova în cadrul procedurilor de executare privind încasarea pensiei alimentare nu poate executa hotărârile judecătorești benevol.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

Reprezentantul consideră că sunt întrunite condițiile, menționate în hotărârrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

1)Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin. (1) lit. a) din Constituție – reprezentantul părții poate ridica excepția de neconstituționalitate în fața instanței de judecată pentru sesizarea Curții Constituționale în scopul expunerii referitor la verificarea neconstituționalității art. 22 alin. (1) lit. g) art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de executare și modul aplicării acestor prevederi.

2)Este în drept executorul judecătoresc să dispună încasarea dobânzi de întârziere, penalității, altor plăți, dar și onorariului executorului judecătoresc după executarea obligației prin prisma art. 83 alin. (1) Cod de executare în corespundere cu prevederile art.26, 46, 54 din Constituția Republicii Moldova.

3)Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei - reprezentantul părții consideră că prevederile art. 22 alin. (1) lit. g) art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de executare încalcă drepturile persoanei garantate prin art. 26, 46, 54 din Constituția Republicii Moldova.

a) Debitorul este în drept să execute hotărârea judecătorească fără intermediul executorului judecătoresc. Executorul judecătoresc în această situație nu poate pretinde la calculare și încasarea de "dobânzi, penalități, alte" sume rezultate din întârzierea executării unei obligații ce decurge dintr-un document executoriu onorariului sau taxelor și spezelor de executare pe motiv că nimeni nu a adresat o cerere către el.

b) Prin încasarea dobânzilor, penalităților și altor plăți de către executorul judecătoresc, debitorul este deposedat de dreptul de proprietate asupra mijloacelor financiare fiind încălcat un drept fundamental garantat de stat.

c) Debitorul dar și executorul judecătoresc în acest caz se îmbogățește fără justă cauză.

3) Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate – din analiza jurisprudenței Curții Constituționale reprezentantul părții nu a depistat vreo hotărâre anterioară în privința problemei expuse mai sus.

4)Excepția este ridicată de către reprezentantul uneia din părți.

În consecință, reprezentantul părții solicită Curții Constituționale să verifice Constituționalitatea prevederilor art. 22 alin. (1) lit. g) art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de executare în corespundere cu prevederile art. 1, 26, 46, 54 din Constituția RM.

22

În această situație, consider că Curtea Constituțională urmează să se expună pe marginea constituționalității:

1. Articolului 22 alin. (1) lit. g) Cod de executare.

2. Articolul 24 alin. (1) Cod de executare și modul aplicării acestor prevederi în cazul încasării dobânzii, penalităților și altor sume de către un executor judecătoresc.

3. Articolul 84 alin. (4) Cod de executare și modul aplicării acestor prevederi în cazul încasării dobânzii, penalităților și altor sume de către un executor judecătoresc.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

Date suplimentare nu sunt.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

- 17.
1. Copia titlului executoriu.
2. Cerere privind executarea hotărîii judecătorești.
3. Încheierea executoriului judecătoresc din 23.04.2018.
4. Încheierea executoriului judecătoresc din 26.05.2018.
5. Încheierea executoriului judecătoresc din 18.05.2018.
6. Scrisoarea debitorului din 25.05.2018 adresată executorului judecătoresc.
7. Cererea creditorului către executorul judecătoresc din 30.05.2018.
8. Încheierea executoriului judecătoresc din 30.05.2018.
9. Încheierea executoriului judecătoresc din 31.05.2018.
10. Încheierea executoriului judecătoresc din 04.06.2018 privind modificarea sechestrului.
11. Încheierea executoriului judecătoresc din 04.06.2018 privind încasarea cheltuielilor de executare.
12. Încheierea executoriului judecătoresc din 27.06.2018.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Republica Moldova mun. Chișinău

Data 10.06.2019

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'A. Leontescu', written in black ink.

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

ÎNCHEIERE

COPIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței,

judecător

Crigan Dragoș

grefier

Ghețiu Alina

examinând în ședință publică, în sediul instanței, cererea reprezentantului reclamantului C.A. „Astera Group” S.R.L. cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în conformitate cu prevederile art. 12¹ Cod de Procedură Civilă al RM în cadrul examinării cererii de chemare în judecată înaintată de C.A. „Astera Grup” S.A. către S.C. „Ri-Cargo MD” S.R.L. și executorul judecătoresc Bodrug Augustin cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

1. La data de 18 iunie 2018, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor a fost repartizată aleatoriu cererea de chemare în judecată depusă de C.A. „Astera Grup” S.A. către S.C. „Ri-Cargo MD” S.R.L. și executorul judecătoresc Bodrug Augustin cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. La data de 23.05.2019, prin intermediul Direcției Evidența Procesuală și Documentară a Judecătoriei Chișinău sediul Centru din partea reprezentantului reclamantului C.A. „Astera Group” S.R.L. – avocat Scorțescu Aureliu a parvenit o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în conformitate cu prevederile art. 12¹ Cod de Procedură Civilă al RM.
3. În susținerea cererii a indicat că, la data de 18.06.2018 de către C.A. „Asterra Grup” S.A. prin intermediul avocatului Aureliu Scorțescu a fost depusă cererea de contestare împotriva încheierii executorului judecătoresc Augustin Bodrug privind încasarea penalităților, dobânzilor, onorariului taxelor și spezelor procedurii de executare.
4. Menționează că, la data de 18.05.2019, de către S.R.L. „Ri-Cargo MD” a fost adresată o cerere privind executarea benevolă a hotărârii. La data de 29.05.2018, în termen de 12 zile din data recepționării scrisorii a fost executată plata conform hotărârii menționate supra. Tot la data de

18.05.2019, executarea benevolă a fost solicitată și de executorul judecătoresc Bodrug Augustin, fără a fi remisă o încheiere în acest sens, solicitarea fiind una verbală prin apel telefonic către C.A. „Asterra Grup” S.A.

5. De asemenea susține că, la data de 25.05.2018, C.A. „Asterra Grup” S.A. a remis un răspuns către executorul judecătoresc Bodrug Augustin, ultimul fiind înștiințat despre executarea hotărârii conform prevederilor legale. La data de 06.06.2018, administratorul C.A. „Asterra Grup” S.A. a primit o scrisoare recomandată prin intermediul Poștei Moldovei, de la executorul judecătoresc Bodrug Augustin în care se conținea încheierea privind modificarea sumei sechestrare. La data de 07.06.2018 administratorul C.A. „Asterra Grup” S.A. a mai primit o scrisoare recomandată prin intermediul Poștei Moldovei, remisă de executorul judecătoresc Bodrug Augustin încheierea privind încasarea cheltuielilor de executare, astfel, administrația C.A. „Asterra Grup” S.A. a aflat despre existența procedurii de executare. La data de 12.06.2018, prin intermediul poștei electronice a fost remisă o cerere către executorul judecătoresc Bodrug Augustin privind eliberarea copiilor și înscrisurilor din procedura de executare.

6. Mai menționează că, la data de 12.06.2018 au fost eliberate copiile procedurii de executare. Consideră acțiunile executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu fiind ilegale și neîntemeiate din următoarele motive, cererea depusă de creditorul S.R.L. „Ri-Cargo MD” privind executarea benevolă a fost depusă către C.A. „Asterra Grup” S.A. la data de 18.05.2018, în aceeași zi când executorul judecătoresc a emis încheierea privind executarea benevolă fără a face trimitere în această la art. 10 Cod de executare. Abia la data de 23.05.2018, S.R.L. „Ri-Cargo MD” transmite către C.A. „Asterra Grup” S.A. rechizitele bancare pentru transferul sumei solicitate, menționând că din 01.01.2016 rechizitele au fost modificate. Pornind de la faptul că C.A. „Asterra Grup” S.A. nu cunoștea informația privind rechizitele S.R.L. „Ri-Cargo MD”, aceasta a solicitat transmiterea lor pentru executarea obligației. Peste 5 zile după primirea rechizitelor a fost executată obligația integral. În încheierea sa din 31.05.2018, care este un act juridic de dispoziție, având putere executorie, executorul judecătoresc Augustin Bodrug menționează că, în urma măsurilor întreprinse datoria a fost încasată la data de 29.05.2018, adică măsurile întreprinse de executorul judecătoresc Augustin Bodrug, însă din materialele procedurii de executare se observă că nu a avut loc nici o încasare, transferul fiind executat benevol de către debitorul C.A. „Asterra Grup” S.A. Mai mult ca atât din materialele dosarului nu se vede nici o măsură, care ar arăta

aportul executorului judecătoresc la executarea documentului executoriu.

7. La fel indică că, în încheierea executorului judecătoresc din 04.06.2018, care este la fel un act juridic de dispoziție, la fel având putere executorie, menționează că, „prin scrisoarea nr.2 din 30.05.2018 a fost informat despre executarea integrală a documentului executoriu.” Consideră că în așa mod, executorul judecătoresc Augustin Bodrug nu mai avea nici un temei legal pentru continuarea procedurii de executare pe motiv că, C.A. „Asterra Grup” S.A. la data de 29 sau cel târziu 30 mai 2018 nu mai avea de executat nici o obligație conform documentului executoriu, acestea fiind stinse integral. Astfel, calcularea dobânzii de întârziere pentru perioada 07.11.2017-29.05.2018 și a penalității pentru perioada 29.11.2018-29.05.2018, este incorectă și ilegală din următoarele motive, document executoriu în acest caz este titlu executoriu, în titlu executoriu este menționat că hotărârea judecătorească a devenit definitivă la data de 14.02.2018. Nu este indicat în nici o încheiere a executorului judecătoresc Augustin Bodrug din ce motiv acesta a decis să calculeze dobânda pentru o altă perioadă decât cea indicată în titlu executoriu. Perioadele indicate de executorul judecătoresc Augustin Bodrug privind calcularea și încasarea dobânzii de întârziere și a penalității nu pot fi considerate legale, pe motiv că acestea nu se încadrează în termenul de începere de executare stabilit prin titlul executoriu. Titlul executoriu nu a fost modificat, fiind în vigoare.

8. Consideră că, textul din prevederile art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24 alin. (1) și art. 84 alin. (4) din Cod de executare privind dreptul executorului judecătoresc de a încasa dobânda de întârziere, penalitatea și alte plăți este formulat de o manieră imprecisă și neclară și le conferă executorilor judecătorești care le aplică o marjă largă de discreție. Prin urmare, textul menționat nu îndeplinește standardul calității legii.

9. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului C.A. „Asterra Group” S.R.L. – avocat Scorțescu Aureliu a susținut cererea și a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate în temeiul art.12¹ Cod de procedură civilă al RM.

10. În motivarea cererii invocă că, Curtea Constituțională urmează să exercite controlul constituționalității art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24, alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de Executare nr. 443-XV din 24.12.2004 în vigoare din 05.11.2010, corectitudinea și legalitatea lipsei unui termen în cadrul căruia executorul judecătoresc poate dispune încasarea dobânzii de întârziere, penalității și altor plăți în sensul corespunderii cu prevederile art. 26, art. 46 alin. (1), art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și cerințelor calității legii din prevederile legale

menționate.

11. Consideră reprezentantul reclamantului, că sânt întrunite toate condițiile de ridicare a excepției de neconstituționalitate și solicită admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate împreună cu toate materialele cauzei civile spre examinare Curții Constituționale.

12. Reprezentantul pârâtului a solicitat respingerea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

13. Executorul judecătoresc Bodrug Augustin în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind legal citat despre data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată.

14. Audiind participanții la proces, apreciind pretențiile formulate în acțiune în raport cu probele prezentate, administrându-le pertinența și temeinicia prin prisma legislației ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată consideră că cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în conformitate cu prevederile art. 12¹ Cod de Procedură Civilă al RM urmează a fi admisă, cu remiterea acesteia în adresa Curții Constituționale a RM, din următoarele considerente:

15. Conform art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova și art.4 alin.(1) Legea cu privire la Curtea Constituțională nr.317-XIII din 13 decembrie 1994, *Curtea Constituțională: exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*

16. În conformitate cu prevederile art.12¹ Cod de procedură civilă al RM, *În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate. (3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu*

afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile. (4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei. (5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

17. Curtea Constituțională în punctele 77, 79, 80, 82 și 87 din Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016 a constatat, că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către: 1) instanța de judecată din oficiu, care, respectând principiul supremației Constituției, nu este în drept să aplice o altă normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate; 2) părțile în proces, inclusiv reprezentanții acestora, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei. Controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

18. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă, de asemenea, posibilitatea Curții Constituționale, în calitate de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

19. Curtea Constituțională a mai reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție; 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

20. Instanța de judecată constată că în speță sunt întrunite toate condițiile necesare stabilite de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2

din 09 februarie 2016, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, având în vedere că obiectul excepției, prevederile art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24, alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de Executare nr. 443-XV din 24.12.2004 în vigoare din 05.11.2010, intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituția RM.

21. La fel instanța ține să menționeze că, excepția este ridicată de către reprezentantul reclamantului, iar prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, or, reprezentantul reclamantului C.A. „Aster Group” S.R.L. – avocat Scorțescu Aureliu consideră că prevederile art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24, alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de Executare al RM, încalcă drepturile persoanei garantate prin art. art. 26, 46, 54 din Constituția Republicii Moldova.

22. În conformitate cu prevederile art. art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă al RM, instanța de judecată

d i s p u n e :

Se admite cererea reprezentantul reclamantului cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se remite în adresa Curții Constituționale sesizarea C.A. „Aster Group” S.R.L. – avocat Scorțescu Aureliu privind excepția de neconstituționalitate a *art. 22 alin. (1) lit. g), art. 24, alin. (1) și art. 84 alin. (4) Cod de Executare nr. 443-XV din 24.12.2004 în vigoare din 05.11.2010, corectitudinea și legalitatea lipsei unui termen în cadrul căruia executorul judecătoresc poate dispune încasarea dobânzii de întârziere, penalității și altor plăți în sensul corespunderii cu prevederile art. 26, art. 46 alin.(1), art. 54 alin (1) din Constituția Republicii Moldova și cerințelor calității legii din prevederile legale menționate, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de C.A. „Aster Grup” S.A. către S.C. „Ri-Cargo MD” S.R.L. și executorul judecătoresc Bodrug Augustin cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc și încasarea cheltuielilor de judecată.*

Încheierea nu este supusă căilor de atac.

Președintele ședinței,
judecător

CRIGAN Dragoș

